ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್—ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.

(*ii*) *re: Scarcity of drinking water in Arkalagud Taluk*

SRI K. B. MALLAPPA (Arkalagud).—I call the attention of the Minister for Rural Development and Panchayati Raj to the scarcity of drinking water in Arkalagud Taluk.

SRI K. PRABHAKAR (Minister for Rural Development and Panchayati Raj).—I wish to make the following Statement:

The Chief Engineer, MI & PHE., Bangalore, has stated that in Arkalgud Taluk, there are 258 main villages exclusive of Hamlets, Tandas etc., as per 1971 Census, and that 247 villages/Hamlets/ Tandas were identified by the PHE Department and by the Block Development officers as scarcity affected from drinking water point of view. Out of 247 Villages etc , it is stated that 206 villages, Hemlets etc., have been tackled so far and 345 Bore Wells have been sunk, out of which 277 Bore Wells were successful. All these successful bore wells have been fitted with hand pumps.

Generally all the villages have been provided with open drinking water wells in the Taluk. In addition to this, 11 piped water supply schemes have been executed in Arkalgud Taluk under the National Rural Water Supply and Sanitation Programme. Out of the 11 water supply schemes, two schemes namely, Water Supply Scheme to Mekali Madehalli and Rudrapatna are idle and it is stated that action is being taken to effect repairs to these water supply schemes on top priority. The Public Health Engineering Department, is also taking action to provide bore wells to the remaining 41 villages/Hamlets/ Tandas in a phased manner, depending upon the availability of funds

The Deputy Commissioner, Hassan District has also stated that in Arkalgud Taluk there was sufficient rainfall during the months of February and March, 1979 (32.4 M.Ms during February 1979 and 15.2 M.Ms during March, 1979 respectively) and therefore, there is no scarcity of drinking water either for men or cattle. In Arkalguld Taluk, 868 open Drinking Water Wells have already been provided and hence adequate drinking water is available

In the circumstances explained above, it can be seen that Government is taking all steps to provide drinking water facility to the Villages, Hamlets, etc., in Arkalgud Taluk.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು, ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೨೦೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ೩೪೬ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೈಪಂಪುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಹೋದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಯೆಲ್ಲಾ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು

ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಅವು ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ, ಅವರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ವೆಂಕಲಿ ಮಾದೇಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ರುದ್ರಪಟ್ಟಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಐ ತ್ಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು–ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೋಟ ನೀರೂ ಸಪ ಸಿಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ಅದರ ಬದಲಾಗಿ, ''ಇವತ್ತು, ನಾಳೆ'' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅತಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮಳೆಯಾಗಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅದು ನಗೆಪಾಟಲಾಗುತ್ತದೆ ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾದರೆ, ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆಯೆ? ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪಟ್ಟಣದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗಿದು ತಿಳಿದಿರಲಾರದು. ಒಣಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಬಿದ್ದರೆ, ಅದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರುತ್ತದೆ ? ಆ ನೀರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ದನಕರು ಹಾಗೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದು ಈಗ ತೆಗೆದಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಕಂಬ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ರಾಟೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ; ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಕೈಪಿಡಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವು ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರವೇ, ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದಿರುವ ಕೆಲವು ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ೨–೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಬಾವಿಗಳು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದರೆ, ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟುವುದು ರಾಟೆ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಾನು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಟೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಕುವರು. ಆದನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೂ ಕೈಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಹಾಳಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕೈ ಪಂಪುಗಳು ಈಗ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತುಗೊಳಿಸಲು ನೇಮಕ ಗೊಂಡಿದ್ದ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಮೊದಲು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆದರೆ, ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಲು ನಾವು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿ

ವೈದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ದೂರು ನೀಡಿದರೆ, ಆವರು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ, ಆತನನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕರೆಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈ ಪಂಪುಗಳ ದುರಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದು ದರಿಂದ, ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ನನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೇ ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಕೈ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮನಗಂಡು ಆತನನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಖಾಯಂ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವಾಂಶ ತಾವು ಹೇಳಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವರು. ಮೇಜರ್ ರಿಪೇರಿ ಇದ್ದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಹೆಲ್ಪರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ನನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

3 30 P.M.

Budget Estimates for 1979-80
Demands for Grants
Demand Nos. 9, 10 and 12

SRI B. SUBBAYYA SHETTY (Minister for Education).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move .—

"That a sum not exceeding Rs. 5,09,64,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in reepect of Demand No. 9 "Stationery and Printing"

Sir, on the recommendation of the Governor I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 27,11,68,000 inclusive of the sum granted 'on account', be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 10 "Higher Education".

Sir, on the recommendation of the Governor I beg to move :—

"That a sum not exceeding Rs. 115,12.93,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Governmont to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 12 "Primary and Secondary Education".

The question was proposed

†SRI M. SRINIVASA (Srirangapatna).—Mr. Speaker Sir, before I initiate the discussion on demands relating to Education I would like to congratulate and compliment our Hon. Chief Minister of